

ความรู้ เจตคติ และความตั้งใจของสตรี เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก เชื้อไวรัสแพปพิโลมา ในมนุษย์ และวัคซีนป้องกันการติดเชื้อ ไวรัสแพปพิโลมาในมนุษย์

ณัฐวรรณ สุวรรณ*

ยุพิน เพียรมงคล*

จตุพล ศรีสมบูรณ์**

ชำนาญ เกียรติพิรกุล**

*คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทคัดย่อ

มะเร็งปากมดลูกเป็นมะเร็งที่พบมากที่สุดและรุนแรงของสตรีไทย สาเหตุหลักของมะเร็งปากมดลูกคือ การติดเชื้อไวรัสแพปพิโลมาในมนุษย์ (เชื้อเอชพีวี) ที่ปากมดลูก วิธีการป้องกันมะเร็งปากมดลูกที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันคือ การตรวจคัดกรองด้วยแปปสเมียร์ อันเป็นการป้องกันทุติยภูมิ ขณะเดียวกันทางการแพทย์ยังให้ความสำคัญในการป้องกันปฐมภูมิ คือ การฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก เชื้อเอชพีวี วัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี และศึกษาเจตคติ ความตั้งใจต่อการได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวีของสตรีที่มีลูกสาว กลุ่มตัวอย่างคือ สตรีที่มารับการตรวจที่ห้องตรวจนรีเวช รวมทั้งสตรีที่มีผลการตรวจแปปสเมียร์ผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูก ที่มารับการตรวจ รักษา ที่โรงพยาบาลหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การศึกษาครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และการทดสอบไคสแควร์

การศึกษา พบว่า สตรีทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้เกี่ยวกับมะเร็งปากมดลูก เชื้อเอชพีวี และวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวีในบางข้อ ก่อนข้างต่ำ คือ สาเหตุ ปัจจัยส่งเสริมในการเกิดมะเร็งปากมดลูก อาการที่เกิดจากการติดเชื้อ การป้องกันการติดเชื้อ และผลข้างเคียงของวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี เมื่อแบ่งสตรีตามระดับการศึกษา พบความแตกต่างของความรู้ในบางข้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ สาเหตุ ปัจจัยส่งเสริม ในการเกิดมะเร็งปากมดลูก และผลข้างเคียงของวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี กลุ่มสตรีที่มีผลการตรวจแปปสเมียร์ผิดปกติ และสตรีที่เป็นมะเร็งปากมดลูกมีเจตคติที่ดี และมีความตั้งใจมากต่อการให้ลูกสาวได้รับวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวีแตกต่างจากกลุ่มสตรีที่มารับการตรวจที่ห้องตรวจนรีเวชอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการศึกษาที่ได้ สตรีจึงควรได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ที่มากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการสนับสนุนอำนวยความสะดวกจากทางภาครัฐที่เพียงพอ เพื่อป้องกันมะเร็งปากมดลูกแบบทุติยภูมิ โดยการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก รวมทั้งป้องกันมะเร็งปากมดลูกแบบปฐมภูมิ คือ การสนับสนุนให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวัคซีนป้องกันการติดเชื้อเอชพีวี

คำสำคัญ: สตรีไทย, ความรู้, เจตคติ, ความตั้งใจ, มะเร็งปากมดลูก, วัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสแพปพิโลมาในมนุษย์

Abstract Knowledge, Attitudes and Intentions of Women towards Cervical Carcinoma, Human Papillomavirus and Human Papillomavirus Vaccine

Natthawan Suwan*, Yupin Phianmongkhon*, Jatupol Srisomboon, Chumnant Kietpeerakool****

* Faculty of Nursing, Chiang Mai University, ** Faculty of Medicine, Chiang Mai University

Journal of Health Science 2013; 22:335-345.

Cervical cancer is the most common tumour among Thai women. The primary cause of cervical cancer is Human Papillomavirus (HPV). The preventive measure currently used for a control of cervical cancer is called Pap smear screening, which is considered secondary prevention. However, primary prevention using the HPV vaccine is highly recommended for cervical cancer prevention. This descriptive research was conducted to examine the knowledge in relation to cervical carcinoma, HPV, and the prophylactic HPV vaccine. In addition, attitudes and intention towards receiving the prophylactic HPV vaccine for women's daughters were also studied. A representative sample in the study was women who attended the gynecological service at the Out Patient Department (the OPD group), including women with abnormal Pap smear results and women with cervical cancer (the abnormal Pap group) who were treated at Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, Faculty of Medicine, Chiang Mai University. This study was carried out under the approval of the Research Ethics Committee of Faculty of Medicine, Chiang Mai University. The data were collected between April and August, 2007 and analyzed by means of descriptive statistics and chi-square test.

The findings showed that both groups of the women had quite low appreciation in some aspects regarding causal factors and risk factors of cervical carcinoma, prevention of HPV infection, and side effects of the prophylactic HPV vaccine. When categorized according to their levels of education, it was found that there were statistically significant differences in terms of knowledge in some items regarding causal factors and risk factors of cervical carcinoma and side effects of the prophylactic HPV vaccine. Women with the abnormal Pap group had statistically significant better attitudes and more intention to have their daughters receive HPV vaccine than those in the OPD group.

Based on the study, the women should be encouraged to be more informed. Furthermore, the secondary cervical cancer prevention by Pap smear screening should be sufficiently facilitated by the government. In addition, the primary cervical cancer prevention should be promoted by improving good attitudes about the prophylactic HPV vaccine.

Key words: Thai women, knowledge, attitudes, intentions, cervical carcinoma, Human Papillomavirus Vaccine